

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu

Ügyszám:FRP/258 /2015/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

329/2015. (IX. 24.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2015. január 26-án előterjesztett **panaszát** a 2015. szeptember 24-én – Fráterné dr. Ferenczy Nóra testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

e l u t a s í t j a .

A Testületnek a panasz elbírálására nincs hatásköre.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) a) A panaszos a beadványában előadta, hogy jogellenes fogvatartás miatt pótmagánvádlóként lépett fel a BRFK kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó két rendőr ellen folyamatban volt büntetőeljárásban. A bíróság 2015. május 7-ére idézte. Időközben a BRFK kerületi Rendőrkapitányság magánokirat-hamisítás miatt büntetőeljárást kezdeményezett vele szemben. A panaszos szerint a gyanú megalapozatlan. 2014. október 20-án kizárási indítványt terjesztett elő és az egész BRFK kizárását kérte, mivel a másik büntetőügy vádlottjai a BRFK állományába tartoznak. 2015. április 19-én panaszt tett az ügyben, és egyúttal jogellenes fogvatartás miatt feljelentést is tett. A rendőröket a bíróság előjárójuk útján idézte a pótmagánvádas ügyben, azonban a rendőrségen valaki aznap a panaszos elővezetését rendelte el, hogy megakadályozza a tárgyaláson való részvételét. A panaszos szerint azt rendelték el, hogy a tárgyalóterem előtt foganatosítsák az elővezetését, azonban ehelyett még a lakásán fogták el, a zárjának szétfűrészesével. A panaszos a helyszínen átadta a panaszát átvételéről szóló tértivevényt, de a rendőrök nem foglalkoztak vele, hanem előállították a kapitányságra. A panaszos ügyvédet akart hívni, de a rendőrök nem engedték, mondván ők már rendeltek ki ügyvédet, akit a panaszos nem fogadott el.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszosok személyes adatait töröltük.

Az eljárás során rosszul lett, ezért mentőt kellett hozzá hívni, azonban a vizsgálati lapból nem adtak neki a rendőrök másodpéldányt. Ezt követően a rendőrök feltétlenül szükségesnek érezték rabosítani a panaszost. A panaszos kérte az iratmásolatok kiadását, amire azt felelték neki, hogy másnap fognak iratismertetést tartani és amennyiben a panaszos nem jelenik meg, akkor vádemelési javaslattal megküldik az ügyészségnek az ügyet. A panaszost a rendőrök hazavitték, a szétfűrt ajtajába berakott zárat nem bírta kinyitni, azt a rendőr nyitotta ki neki. A zárat 38100 Ft-ért javította meg a panaszos, az ajtó azonban cserére szorul. Miután a panaszos másnap 8 órakor visszataxizott (4900 Ft-ért) a rendőrségre, ott fél óra várakozás után közölték vele, hogy a rendőr nincs ott. A rendőrt helyettesítő rendőr pedig közölte, hogy nem tart iratismertetést, de lefénymásolják az iratokat. A panaszos egy órát várt a folyosón a 400 oldalnyi iratra, amikor egy rendőr közölte vele, hogy kiadja az iratokat, de akkor a panaszos írja alá, hogy lemond az iratismertetésről, amire a panaszos nem volt hajlandó, mivel bizonyítási eljárás kiegészítését kívánta indítványozni, illetve észrevételeket akart tenni. A panaszos kérte, hogy tűzzenek másik időpontot az iratismertetésre, és adják át az iratokat, amire azt a választ kapta, hogy nem adhatják oda az iratismertetés előtt, akkor intézkednek ez iránt és bevezették egy szobába. A panaszos jelezte, hogy látássérült és mivel ha a terhelt egészségügyi állapota nem teszi lehetővé az iratismertetést, akkor új időpontot kell tűzni, kérte az új időpontot, azonban azt a választ kapta, hogy akkor hatósági tanú majd felolvassa. A panaszos jelezte, hogy a hatósági nem erre való, de azt mondták neki, hogy a tanú felolvass az iratokat, a panaszos pedig észrevételezhet nyomban. A hatósági tanú végül fél ötig olvasta az iratokat.

b) A panaszos csatolta az ügyészségnek 2015. április 20-án írt beadványát is, amelyben szintén az elfogultsági kifogás el nem bírálását és az elővezetését kifogásolta.

c) A panaszos megküldte az idéző végzést, ami szerint 2015. május 7-én 8 óra 30 perckor kellett megjelenni a Fővárosi Törvényszéken mint pótmagánvádló.

d) A panaszos megküldte a 2013. december 25-i vádindítványát is, illetve csatolta a jogi szakvizsga oklevelét másolatban, illetve az APEH 2009. június 25-én kelt levelét. Ezek részletes ismertetésétől a Testület eltekint.

2) A Testület 2015. május 28-án az áttételhez, illetve a közzétételhez történő hozzájárulás kérdésében született felhívására és tájékoztatására a panaszos 2015. június 10-én kelt beadványában előadta, hogy nem járul hozzá az áttételhez, mivel a Testület nem jelölte meg hogy hova kívánja áttenni az ügyét². Továbbá előadta, hogy a panasza lényege az, hogy 2014. október 20-a óta nem bírálták el az elfogultsági kifogását és ez ügyben 2015. április 19-én panaszt is terjesztett elő. Megismételte, hogy három rendőr ellen büntetőeljárás van folyamatban a Fővárosi Törvényszék előtt. Jogsértések sorozatát szenvedti el a Budapesti Rendőrfőkapitány mulasztása miatt, nem hajlandóak az ügye iratait kiadni neki, de egy rákényszerített ügyvédnek kiadták, aki történetesen az egyik vádlott ügyvédje is.

² A panaszosi állítással szemben a felhívás 2. pontja részletesen leírja az eljárási szabályokat és tartalmazza, hogy amennyiben nem vagy csak csekély jogsérelmet állapít meg a Testület akkor az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez átteszi a panaszt. Ezen áttétel ellen a panaszos azonban tiltakozhat. A levél továbbá hivatkozik az Rtv. 92-93.§-ára is.

II.

1) A Testület a panaszbeadványban foglaltak kapcsán elsőként azt értékelte, hogy hatásköri szabályai a sérelmezett események vizsgálatát mennyiben teszik lehetővé.

A Testület hatáskörével kapcsolatban hivatkozik az Rtv. 92. § (1) bekezdésére, mely szerint azon rendőri intézkedéseket és mulasztásokat vizsgálhatja, melyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával összefüggésben merülnek fel. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri feladatok és utasítások teljesítésének kötelezettsége, azok megsértése vagy annak elmulasztása (különösen: intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség stb.),

- a rendőri intézkedés vagy annak elmulasztása, illetőleg törvényessége (különösen: igazoltatás, ruházat- csomag- jármű-átvizsgálás, elfogás, előállítás, idegenrendészeti intézkedés, intézkedés magánlakásban, közlekedésrendészeti intézkedés stb.),

- a kényszerítő eszköz alkalmazása és törvényessége (különösen: testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, útzár, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás stb.) tekintetében van lehetősége eljárni és az adott intézkedést vagy cselekményt vizsgálni, abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

A fentiek értelmében a Testületnek nem áll módjában a rendőrség azon fellépésével összefüggésben vizsgálatot indítania, amit egy büntetőeljárás során nyomozóhatóságként eljárva végez, tekintettel arra, hogy a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) 195-199. §-ai biztosítják ezen magatartásokkal szemben a jogorvoslat lehetőségét.

A Testület hatásköre vizsgálatánál figyelemmel volt a legfőbb ügyész helyettesének NF.8380/2010/8-I. sz. alatti, 2010. október 7-én kelt, a testületi hatáskör kérdésében írt levelére, amely szerint a Büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (továbbiakban: Be.) 196. §-a szerinti panasz „célja a nyomozás során a hatékony jogorvoslat lehetőségének biztosítása a nyomozó hatóság vagy az ügyész határozatba (Be. 169. §) nem foglalt döntésével, intézkedésével (pl. gyanúsítás közlése) szemben, vagy az intézkedés elmulasztása miatt. A panaszt a büntetőeljárás szabályai szerint kell elbírálni.” Ezért a legfőbb ügyész helyettese a Be. 60. §-ának (1) bekezdésében és a 77. §-ának (2) bekezdésében írt, a büntetőeljárás során végzett eljárási cselekmények általános alapelvei mellett is úgy véli, a Be. 196. §-a szerinti panasz a büntetőeljárás törvényben szabályozott intézkedés alkalmazásának elrendelése, vagy az intézkedésről való döntés elmulasztása miatti jogsérelem esetén terjeszhető elő.

Az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértésével, intézkedéssel vagy annak elmulasztásával, illetve a kényszerítő eszköz alkalmazásával összefüggő jogsérelem elbírálására – függetlenül attól, hogy milyen eljárásban kerül rá sor – az Rtv. 92-93/B. §-a az irányadó, amennyiben a sérelem tárgya a rendőr magatartása, az intézkedés kiválasztásának és foganatosításának módja.

Az ügyész tehát a nyomozó hatóság által foganatosított (vagy elmulasztott) eljárási cselekmény megalapozottságát, a büntetőeljárás törvénynek megfelelő voltát vizsgálhatja, abban azonban nem foglalhat állást, hogy a végrehajtás módja az Rtv. rendelkezéseinek megfelelt-e.

a) A fentiek ismeretében megállapítható, hogy az iratismertetés és az elfogultsági kifogás hiánya miatt benyújtott panasz kivizsgálására a Testület hatásköre nem terjed ki, mivel annak elbírálására a Be. és az Rtv. fenti rendelkezései alapján az ügyészség jogosult. A panaszos az esetleges sérelmeinek orvoslására a büntetőeljárás keretein belül a vonatkozó eljárási szabályok figyelembevételével kereshet jogorvoslatot (Be. 195-196.§).

b) A bünygyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a bünygyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény (továbbiakban: Rabs.tv.) az alábbiak szerint kötelezővé teszi a gyanúsítás közlése után a büntetőeljárás gyanúsítottainak és bizonyos azonosító jegyeiknek (fénykép, tenyér- és ujjlenyomat) nyilvántartásba vételét, amit mindenki köteles túrni, jogorvoslatnak azzal szemben nincs helye.

A Rabs.tv. 6. § (1) bekezdése szerint a személyazonosító adatok és fényképek nyilvántartásában az érintett arcképmását nyilván kell tartani, ha *a)* bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alá vonták, vagy *b)* a bíróság vele szemben bűnösséget megállapító jogerős ítéletet hozott.

44. § (1) A büntetőeljárás alá vont személyek ujj- és tenyérnyomatainak nyilvántartásában annak a büntetőeljárás alá vont személynek az ujj- és tenyérnyomatát kell nyilvántartani, akit

a) ötévi vagy ezt meghaladó szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett szándékos bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja vagy

b) öt évet el nem érő szabadságvesztés büntetéssel fenyegetett szándékos

ba) 2011. december 31-ig hatályban volt adócsalás és csempészet,

bb) a 2013. június 30-ig hatályban volt testi sértés (1978. évi IV. törvény 170. §), segítségnyújtás elmulasztása (1978. évi IV. törvény 172. §), személyi szabadság megsértése (1978. évi IV. törvény 175. §), emberkereskedelem (1978. évi IV. törvény 175/B. §), magánlaksértés (1978. évi IV. törvény 176. §), közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (1978. évi IV. törvény 184. §), vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése (1978. évi IV. törvény 185. §), közúti veszélyeztetés (1978. évi IV. törvény 186. §), cserbenhagyás (1978. évi IV. törvény 190. §), megrontás (1978. évi IV. törvény 201. §), tiltott pornográf felvétellel visszaélés (1978. évi IV. törvény 204. §), üzletszerű kéjelgés elősegítése (1978. évi IV. törvény 205. §), kitartottság (1978. évi IV. törvény 206. §), kerítés (1978. évi IV. törvény 207. §), beutazási és tartózkodási tilalom megsértése (1978. évi IV. törvény 214. §), embercsempészés (1978. évi IV. törvény 218. §), hivatali visszaélés (1978. évi IV. törvény 225. §), bántalmazás hivatalos eljárásban (1978. évi IV. törvény 226. §), hivatalos személy elleni erőszak (1978. évi IV. törvény 229. §), közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (1978. évi IV. törvény 230. §), hamis vád (1978. évi IV. törvény 233. §), bűnpártolás (1978. évi IV. törvény 244. §), vesztegetés (1978. évi IV. törvény 250. §), befolyással üzérkedés (1978. évi IV. törvény 256. §), befolyás vásárlása (1978. évi IV. törvény 256/A. §), közveszélyokozás (1978. évi IV. törvény 259. §), terrorcselekmény (1978. évi IV. törvény 261. §), visszaélés lőfegyverrel vagy lőszerrel (1978. évi IV. törvény 263/A. §), közveszéllyel fenyegetés (1978. évi IV. törvény 270/A. §), garázdaság (1978. évi IV. törvény 271. §), rendbontás (1978. évi IV. törvény 271/A. §), közokirat-hamisítás (1978. évi IV. törvény 274. §), magánokirat-hamisítás (1978. évi IV. törvény 276. §), egyedi azonosító jel meghamisítása (1978. évi IV. törvény 277/A. §), visszaélés kábítószerrel (1978. évi IV. törvény 282-282/C. §), számítástechnikai rendszer és adatok elleni bűncselekmény (1978. évi IV. törvény 300/C. §), pénzhamisítás (1978. évi IV. törvény 304. §), költségvetési csalás (1978. évi IV.

törvény 310. §), készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel visszaélés (1978. évi IV. törvény 313/C. §), lopás (1978. évi IV. törvény 316. §), sikkasztás (1978. évi IV. törvény 317. §), csalás (1978. évi IV. törvény 318. §), rongálás (1978. évi IV. törvény 324. §), jármű önkényes elvétele (1978. évi IV. törvény 327. §) bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja vagy

bc) testi sértés (Btk. 164. §), segítségnyújtás elmulasztása (Btk. 166. §), kábítószer-kereskedelem (Btk. 176-177. §), kábítószer birtoklása (Btk. 178. és 179. §), kóros szenvedélykeltés (Btk. 181. §), kábítószer készítésének elősegítése (Btk. 182. §), új pszichoaktív anyaggal visszaélés (Btk. 184. §), teljesítményfokozó szerrel visszaélés (Btk. 185. §), egészségügyi termék hamisítása (Btk. 186. §), emberkereskedelem (Btk. 192. §), személyi szabadság megsértése (Btk. 194. §), szexuális visszaélés (Btk. 198. §), kerítés (Btk. 200. §), prostitúció elősegítése (Btk. 201. §), kitartottság (Btk. 202. §), gyermekprostitúció kihasználása (Btk. 203. §), gyermekpornográfia (Btk. 204. §), magánlaksértés (Btk. 221. §), közlekedés biztonsága elleni bűncselekmény (Btk. 232. §), vasúti, légi vagy vízi közlekedés veszélyeztetése (Btk. 233. §), közúti veszélyeztetés (Btk. 234. §), cserbenhagyás (Btk. 239. §), hamis vád (Btk. 268. §), bűnpártolás (Btk. 282. §), vesztegetés (Btk. 290. §), vesztegetés elfogadása (Btk. 291. §), hivatali vesztegetés (Btk. 293. §), hivatali vesztegetés elfogadása (Btk. 294. §), vesztegetés bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 295. §), vesztegetés elfogadása bírósági vagy hatósági eljárásban (Btk. 296. §), befolyás vásárlása (Btk. 298. §), befolyással üzérkedés (Btk. 299. §), bántalmazás hivatalos eljárásban (Btk. 301. §), bántalmazás közfeladatot ellátó személy eljárásában (Btk. 302. §), hivatali visszaélés (Btk. 305. §), közfeladati helyzettel visszaélés (Btk. 306. §), hivatalos személy elleni erőszak (Btk. 310. §), közfeladatot ellátó személy elleni erőszak (Btk. 311. §), terrorcselekmény feljelentésének elmulasztása (Btk. 317. §), közveszély okozása (Btk. 322. §), lőfegyverrel vagy lőszerrel visszaélés (Btk. 325. §), közveszéllyel fenyegetés (Btk. 338. §), garázdaság (Btk. 339. §), rendbontás (Btk. 340. §), közokirat-hamisítás (Btk. 342. §), biztonsági okmány hamisítása (Btk. 344. §) hamis magánokirat felhasználása (Btk. 345. §), egyedi azonosító jellel visszaélés (Btk. 347. §), embercsempészség (Btk. 353. §), lopás (Btk. 370. §), rongálás (Btk. 371. §), sikkasztás (Btk. 372. §), csalás (Btk. 373. §), információs rendszer felhasználásával elkövetett csalás (Btk. 375. §), jármű önkényes elvétele (Btk. 380. §), pénzhamisítás (Btk. 389. §), készpénz-helyettesítő fizetőeszközzel visszaélés (Btk. 393. §), költségvetési csalás (Btk. 396. §), tiltott adatszerzés (Btk. 422. §), információs rendszer vagy adat megsértése (Btk. 423. §) bűncselekmény elkövetésének megalapozott gyanúja miatt büntetőeljárás alá vontak.

Nem kell nyilvántartani annak az adatait,

- a) akivel szemben magánvádas bűncselekmény miatt előterjesztett magánindítvány alapján indult eljárás, függetlenül attól, hogy az ügyész átvette-e a vád képviselőt,
- b) akivel szemben pótmagánvádoló vádindítványa alapján indult eljárás, továbbá
- c) akinek katonai bűncselekménye miatt a katonai ügyész a feljelentést elutasította, és az elbírálást fegyelmi eljárásra utalta.

A rögzítés módját pedig a Rabs. tv. 92.-93 §-a rendezi, eszerint a büntetőeljárás alá vont személy arcképmásának rögzítéséről a 6. § (3) bekezdése szerinti nyomozó hatóság vagy ügyészség a megalapozott gyanú közlését követően haladéktalanul gondoskodik. A nyilvántartott személy köteles alávetni magát az arcképmás rögzítésének, ellenszegülése esetén vele szemben testi kényszer alkalmazható. A büntetőeljárás alá vont személyek ujj- és tenyérnyomatainak nyilvántartásába e törvény alapján felvételre kerülő ujj- és tenyérnyomat levételéről a 46. § szerinti nyomozó hatóság vagy ügyészség a megalapozott gyanú közlését követően haladéktalanul gondoskodik.

A fentebb részletezett hatásköri szabályok miatt a büntetőeljárás keretében foganatosított eljárási cselekményeket érintő kifogások kapcsán, hacsak nem érinti az eljárási cselekmény végrehajtásának módjában az Rtv. rendelkezéseit, a Testületnek nincs jogosultsága vizsgálatot folytatni. Mindezek alapján a Testület nem tudta vizsgálni a panaszosnak azon kifogásait, amelyek a rabosításra vonatkoztak.

A fentiek alapján tehát a Testület megállapította, hogy a konkrét ügyben hatáskör hiányában nem vizsgálhatja az iratismertetés, az elfogultsági kifogás körében felmerült mulasztás és „rabosítás” kérdését.

A Testület ugyanakkor a hatásköri szabályai szerint jogosult az elővezetés végrehajtásának módja, illetve a biztonsági intézkedés jogszerűségének vizsgálatára. Ugyanakkor a panaszos a második beadványában kifejezett ügy nyilatkozott, hogy a panasza az elfogultsági kifogás elbírálásával és az iratbetekintéssel kapcsolatos visszasságokra vonatkozik, ezért a Testület – figyelemmel azon tényekre, hogy „az ügy ura a panaszos”, illetve hogy a jogi szakvizsgával rendelkező panaszostól elvárható, hogy a panaszát szakszerűen és érthetően, a joganyag megfelelő értelmezése és ismerete mellett elő tudja terjeszteni – mellőzte az elővezetés (a rendőrségi iratok szerint előállítás) és a biztonsági intézkedés jogszerűségének vizsgálatát.

III.

A panaszos beadványa annak tartalma alapján a Testület álláspontja szerint a nyomozás körében előterjeszhető jogorvoslatnak, panasznak minősül, így annak elbírálása az illetékes ügyészség hatáskörébe tartozik.

A Testület állásfoglalása szerint az ügyben nincs hatásköre és az iratok alapján az ügyben hatáskörrel és illetékességgel rendelkező szerv megállapítható, ugyanakkor figyelemmel a panaszos beadványának mellékletét képező ügyészségnek címzett panaszbeadványra a Testület mellőzte a beadvány áttételét az ügyészségre.

Budapest, 2015. szeptember 24.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes,
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag